

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва
Кафедра дошкільної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень

Освітня програма «Дошкільна та початкова освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

Черкаси 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до курсу.
3. Мета та цілі курсу.
4. Результати навчання (компетентності).
5. Організація навчання курсу.
6. Система оцінювання курсу.
7. Політика курсу.
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Викладач(-і)	Ніколаєску Інна Олександрівна
Контактний телефон викладача	0675865542
E-mail викладача	nikolaesky@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота, контрольна робота, залік
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://doshkilly.at.ua/
Консультації	Консультації проводяться щопонеділка з 13.00 до 14.00 в ауд. 258. Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням студентів з використанням Viber (+380675865542)
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» спрямована на оволодіння студентами спеціальними знаннями та практичними вміннями й навичками щодо організації і проведення науково-дослідницької роботи та написання випускової наукової праці. Вивчення дисципліни формує знання, вміння і навички для проведення наукових досліджень у вибраній галузі та озброєння здобувачів вищої освіти базовими елементами методики наукових досліджень, що сприятиме розвитку їхнього критичного й креативного мислення, оптимальній організації розумової діяльності, розвитку дослідницьких умінь та навичок.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою вивчення курсу є надання необхідного обсягу фундаментальних і практичних знань у галузі методології і організації наукових досліджень та підготовка до самостійного вирішення задач в процесі наукової та науково-дослідницької діяльності.</i></p> <p><i>Цілі курсу передбачають оволодіння здобувачами вищої освіти методологією, теоретичними і практичними методами наукового дослідження, підготовка студентів з питань оптимальної організації процесу наукового дослідження, ефективного застосування теоретичних та практичних методів наукового дослідження, розробки етапів та форм процесу наукового дослідження, оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження.</i></p>	
4. Результати навчання (компетентності).	
<p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>	

КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.

КЗ-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Фахові компетентності:

КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

КС-10. Здатність розробляти і реалізовувати дослідницькі та інноваційні проекти у сфері дошкільної освіти.

КС-11. Здатність організувати науково-експериментальну та методичну діяльність в системі дошкільної освіти.

Програмні результати навчання:

1. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

2. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

3. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.

4. Володіти уміньми й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

5. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел.

6. Планувати, організувати і здійснювати експериментальні дослідження в сфері дошкільної освіти, обробляти результати досліджень з використанням статистичних методів, аргументувати висновки і презентувати результати досліджень.

5. Організація навчання курсу.

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	66

Загальна кількість годин

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / Вибірковий	
перший	Дошкільна освіта	1		Цикл професійної підготовки Обов'язкові дисципліни	
<i>Тема, план</i>	<i>Форма заняття</i>	<i>Література</i>	<i>Завдання, год</i>	<i>Вага оцінки</i>	<i>Термін виконання</i>
Змістовий модуль 1. Поняття наукового дослідження. Логіка і методи					

<p>проведення наукових досліджень.</p> <p>Тема 1. Вступ. Загальна характеристика наукових досліджень Вступ. Наукові дослідження: суть, особливості. Фундаментальні і прикладні наукові дослідження. Характерні риси та критерії ефективності наукових досліджень. Вимоги до результатів наукових досліджень. Стратегія оновлення освіти. Типи досліджень. Характеристика соціологічних досліджень. Теоретичні основи та проблематика сучасних соціологічних досліджень. Дослідницькі проблеми. Джерела та умови дослідницьких пошуків.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-5 Додатков а: 1-4, 6</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,1</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 2. Методи наукових досліджень. Принципи досліджень. Логічна структура досліджень. Основні елементи дослідження. Етапи дослідження. Аналіз і оформлення результатів</p>	<p>Лекція (2), практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-5 Додатков а: 1-4, 7, 10, 14</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>дослідження. Методи організації досліджень. Методи наукових досліджень: методи вивчення науково-теоретичних джерел; методи вивчення соціологічних процесів в природних умовах; в спеціально змінених умовах; теоретичні методи дослідження; методи обробки результатів дослідження. Вимір в соціології, вимірні шкали.</p> <p>Змістовий модуль 2. Особливості проведення студентського наукового дослідження у вищій школі</p> <p>Тема 2. Самостійна робота в системі освітнього процесу вищої школи. Інформаційне забезпечення науково-дослідної діяльності Написання наукових публікацій. Види наукових публікацій. Наукова доповідь та тези наукової доповіді. Наукова стаття. Види та джерела наукової інформації. Бібліографічний опис документів.</p> <p>Тема 2. Особливості наукової роботи. Структура дослідження:</p>	<p>Лекція, практичне заняття (2)</p>	<p>Основна: 1-5 Додатков а: 1-4, 6, 12</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 2. Особливості наукової роботи. Структура дослідження:</p>		<p>Основна: 1-5</p>	<p>Опрацювати</p>	<p>0,15</p>	

<p>обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання Загальна характеристика магістерської роботи. Керівництво науковим дослідженням. Вимоги до змісту та оформлення. Підготовка до захисту і захист магістреської роботи. Особливості оцінювання.</p>	<p>Лекція, практичне заняття(3)</p>	<p>Додатков а: 1-10, 12</p>	<p>лекційний матеріал, підготува тися до практичн ого заняття</p>	<p>До наступног о заняття за розкладом</p>
---	-------------------------------------	-----------------------------	---	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>На практичних заняттях (сумарно) студент може максимально набрати 50 балів, включаючи результати самостійної роботи. За підсумкову роботу у формі тестів – максимум 10 балів. За залік – максимум 40 балів. Таким чином, підсумкова оцінка – максимум 100 балів.</p>
<p>Вимоги до письмової (контрольної чи екзаменаційної) роботи</p>	<p>Підсумкова робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі відповіді на поставлені питання. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанту відповіді.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Максимальна оцінка - 50 балів</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання 50 % завдань</p>

7. Політика курсу

1. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних і групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному студенту як індивідуально, так і для всієї групи в цілому. Неприпустимими є плагіат та списування.
2. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається студентові після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати самостійної роботи студентів перевіряються на 3 та 7 тижнях навчання. Сумативна оцінка за кожним змістовим модулем в цілому надається студентам на 5 та 9 тижнях навчання. Результати виконання студентом індивідуального творчого завдання надаються згідно з розкладом практичних занять.
3. Присутність студентів на практичних заняттях, контрольній роботі та заліку є обов'язковою. Лекційні курси, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційної освіти (за поданим вище посиланням). Якщо студент пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, які були предметом оцінювання.
4. Якщо студент не отримав сумативну оцінку за результатами виконання практичних

завдань (на практичних заняттях), а також не виконав завдань для самостійної роботи, то він не допускається до здачі заліку.

5. Контактні дані для онлайн допомоги та консультування: nikolaesky@ukr.net

Викладач: доцент Ніколаєску І.О.

8. Рекомендована література.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. дата звернення: 26.08.2019).
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-УП. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 26.08.2019).
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-УШ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 26.08.2019).
4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-УШ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 31.08.2019).
5. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки : Закон України від 11.07.2001 р. № 2623-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14> (дата звернення: 27.08.2019)

Основна:

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень : навчально- методичний посібник / В. М. Михайлов та ін. Х.: ХДУХТ, 2014. 220 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
4. Чмиленко Ф.О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д.: РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
5. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.

Додаткова:

1. Баранова Ю. О. Методологічні правила порівняльно-правових досліджень : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2015. 28 с.
2. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень. К.:АБУ, 2002. 480 с.
3. Бірта Г. О , Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 142 с.
4. Грищенко І.М., Григоренко О. М., Борисенко В. А. Основи наукових досліджень : Навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2011. 185 с.
5. Єріна А.М., Заходай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. К.: Центр навч. літ-ри, 2004. 212 с.
6. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: ВД. «Професіонал», 2014 р. 216 с.
7. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник, 2015. 541 с.
8. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально- методичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с.
9. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. 206 с.
10. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
11. Лудченко А.А., Лудченко Я. А., Примак Т. А. Основи научных исследований: Учеб. пос. К.: Общество «Знания», КОО, 2010. 113 с.
12. Організація наукових досліджень, написання та захист магістерської дисертації / За ред. В. В. Пасічника. К.: «Ліра-К», 2010. 282 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для

студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів/ А.Є.Конверський, В.І.Лубський, Т.Г.Горбаченко, В.А.Бугров; за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

14. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову і науково-технічну діяльність. Наукові записки. Серія: Право. 2018. Вип. 5. С. 4-10.

**Доцент кафедри дошкільної освіти,
доктор педагогічних наук, доцент**

І.О.Ніколаєску